

Från klimatångest till positiv klimatpåverkan

Förslag på klimatteama för åk 8

2021-07-26

Felix Ockborn

tyresö kommun

Inledning

Det här är ett förslag på upplägg på ett sammanhängande klimattema som löper under läsåret för elever i åk 8 i Tyresö kommun. Förslaget har utvecklats genom ett samarbete mellan Naturskolan, kommunens hållbarhetsstrateg och Barn- och utbildningsförvaltningen.

Bakgrund

Ungdomar känner idag oro över klimatutvecklingen¹. Samtidigt ökar andelen som känner att de kan påverka och som känner hopp om att klimatproblemen kan lösas. I grundskolan är miljö, klimat och hållbar utveckling en viktig del i läroplanen. Miljö- och hållbarhetsperspektiven ska jämte de historiska, internationella och etiska perspektiven genomsyra all undervisning oberoende av kurs eller ämne². Naturskolan i Tyresö har ordnat ”Klimatdagar” för högstadieselever i över tio års tid där de under en halvdag får lära sig om klimat och hållbar utveckling på ett stimulerande sätt med olika gruppövningar i naturmiljö. Tyresö kommun arbetar för att utveckla sitt hållbarhetsarbete genom tydlig integrering av Agenda 2030 målen i kommunplanen. Att barn och unga är delaktiga och påverkar utvecklingen av hållbarhetsarbetet i kommunen är centralt både ur ett barnrättsperspektiv och för att prioritera rätt saker.

Syfte

Att bemöta ungdomarnas *klimatoro*, bygga *kunskap och insikter* om att klimatfrågan går att lösa och stärka *självförtroendet* att man som individ kan *påverka*.

Upplägg

Förslaget är att ha ett löpande klimattema under läsåret, med aktiviteter uppdelat i 3 delar.

¹ https://varabarnsklimat.se/wp-content/uploads/2020/12/16699-Novus-Delrapport_Barn-och-unga-om-klimatet_Va%CC%8Ara-Barns-Klimat_201208.pdf

² <https://www.skolverket.se/om-oss/var-verksamhet/hallbar-utveckling-och-miljo/agenda-2030-utbildning-och-hallbar-utveckling>

Det är upp till varje skola att besluta vilka aktiviteter som ordnas på skolan och inom undervisningen, det som presenteras här är enbart förslag. De enda obligatoriska delarna för att genomföra detta upplägg är att alla elever får möjlighet att delta i Naturskolans halvdag samt att alla klasser utser en representant att delta i klimatrådet under våren.

Klimatdag med Naturskolan

Detta är ett uppskattat komplement till den ordinarie undervisningen. Exempel på stationer:

- **Klimatvåg** – Ett interaktivt sätt att mäta elevernas konsumtionsbaserande utsläpp och vikta de olika källorna av koldioxid (t. ex. resor, mat och kläder) mot vad jorden kan lagra in.
- **Samhällsbygge - fossilfritt Tyresö 2030** – Eleverna bygger med hjälp av naturmaterial en modell av Tyresö som är fossil-oberoende. Tillsammans funderar de över bl.a. hur samhället får energi, ordnar transporter, samt hur material och matförsörjning sker hållbart.
- **Tankestig** – Eleverna går längs en slinga i skogen och läser på lappar med olika klimatrelaterade fakta och tankeväckande bilder.
- **Klimatdragkamp** – En dragkamp mellan de uppvärmande och avkylande faktorerna på jorden och hur vi kan påverka värmebalansen.

Klimataktiviteter på skolan

Formas helt av skolan utifrån egna förutsättningar. Förslag på aktiviteter:

- Ämnesspecifika arbeten och samarbeten
- Handlingsplan för klimataktiviteter på skolan utifrån elevernas förslag – t.ex. genom elevrådet
- Utställning av elevernas arbeten med förslag på vad individen, skolan, samhället (kommunen, företagen, staten) kan göra

Klimatråd

Ett klimatråd som sammanträder en gång under våren där elever i åk 8 träffar politiker och tjänstemän och diskuterar kommunens klimatarbete och framför sina förslag på förbättringar. Varje skola utser 1 representant per klass att delta

i klimatrådet. Elevrepresentanterna återrapporterar till klassen & skolan vad som diskuterades på klimatrådet och hur förslagen mottagits. Kommunen sammanställer en kommuniké som publiceras offentligt om vad som togs upp på klimatrådet och hur man kan arbeta vidare med förslagen.

Resurser

Klimatdag ordnas av Naturskolan. Tidsåtgång är 1 dag per klass och lärare (resa och förarbete inräknat).

Arbete på skolorna sker utifrån varje skolas egen planering, budget och förutsättningar.

Klimatrådet organiseras av enheten för Hållbarhet & Mobilitet på Samhällsbyggnadskontoret. Skolorna behöver ge stöd till eleverna i val av representanter och bevilja ledighet från lektioner för en dag att delta i sammanträdet.

Tyras ”klimatår” i åk 8

